



Raadsvergadering	19 maart 2019
Volgnummer	18-2019
Onderwerp	Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2019-2022
Programmanummer	1 Veiligheid
Registratienummer	2019-02906
Collegevergadering	29-01-2019
Portefeuillehouder	Burgemeester Penn-te Strake
Organisatieonderdeel	Veiligheid en Leefbaarheid
Behandelend ambtenaar	R. Bongers Telefoonnummer: 043-3504449 robert.bongers@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1 Raadsbesluit bijlage 2 Concept Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2019-2022

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Het MJP 2015-2018 is geëindigd. De veiligheidsanalyse, die in oktober 2018 met de raad is gedeeld, laat zien dat de geregistreerde criminaliteit in omvang is gedaald en de beleving van veiligheid is verbeterd. Er zijn echter nog steeds buurten die extra aandacht vanuit veiligheid nodig hebben. Het is van belang dat iedere Maastrichtenaar zich zo veilig mogelijk voelt, in de stad en in zijn directe woonomgeving. Het opvolgende MJP 2019-2022 zet de in 2015 ingezette lijn voort en focust nog meer op aansluiting van het beleid met de leefwereld van de inwoners. Het plan draagt dan ook de titel: 'Een veilige stad begint in de buurt'.

Het Meerjarenprogramma veiligheid Maastricht 2019-2022 beschrijft de veiligheidsthema's waarmee we de komende 4 jaar als stad aan de slag gaan. Nadat de raad dit MJP vaststelt, wordt vanuit een tweejaarlijkse uitvoeringsagenda (bijlage II van het Meerjarenprogramma) aan de inhoud van het beleidsprogramma uitvoering gegeven.



1. Beslispunten

De raad besluit het Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2019-2022 vast te stellen.

2. Aanleiding, bevoegdheden en context.

Het Meerjarenprogramma Veiligheid in Maastricht 2015-2018 is geëindigd. Om te voorzien in een geactualiseerd stedelijk veiligheidsbeleid voor de komende periode (2019-2022) wordt bijgaand het Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2019-2022 ter vaststelling aangeboden. Het programma beschrijft de veiligheidsthema's waarmee we de komende 4 jaar als stad aan de slag gaan.

Het Meerjarenprogramma sluit aan bij het Coalitieakkoord 2018-2022 "Maastricht, onbegrensd en ontspannen". Hierin is veiligheid als een basisvoorwaarde aangemerkt voor een goede leefkwaliteit. Ook is aangegeven dat de aantrekkelijkheid van de stad in belangrijke mate bepaald wordt door de mate waarin men zich als inwoner, ondernemer en bezoeker veilig kan voelen in de stad.

Het coalitieakkoord richt haar eindhorizon hierbij op het jaar 2030 en wil op weg hiernaartoe in de periode 2018-2022 stappen zetten. Dit Meerjarenprogramma Veiligheid richt zich op de periode 2019-2022 en geeft voor wat betreft het veiligheidsbeleid vanuit stedelijk perspectief de marsroute hierbij aan. Het programma bouwt voort op het veiligheidsprogramma 2015-2018, daarmee geeft het ook invulling aan de verplichting uit de Politiewet 2012 om eenmaal per vier jaar een veiligheidsplan vast te stellen op het gebied van de lokale veiligheid.

3. Gewenste situatie.

Vanuit het Meerjarenprogramma Veiligheid 2015-2018 zijn goede resultaten bereikt waar we als stad trots op kunnen zijn: de objectieve (geregistreerde) criminaliteit is in omvang zichtbaar gedaald en ook in het verbeteren van de veiligheidsbeleving in de stad zijn goede stappen gezet.

Enerzijds willen we de komende periode deze resultaten vasthouden en verder verbeteren en hierbij voortbouwen op de ingezette aanpak en samenwerking. Anderzijds is ook het besef aanwezig dat op onderdelen de aanpak anders moet. Willen we de komende jaren de aanpak van veiligheid naar een nog hoger plan brengen dan moeten niet alleen de juiste doelen en veiligheidsthema's inhoudelijk centraal staan maar ook en vooral de aanvliegroute hiervan: informatiegestuurd, meer in samenhang met andere beleidsterreinen (integraal) en gebaseerd op de leef- en belevingswereld van burgers en ondernemers in de stad.



Vanuit deze noties staat bij het werken aan de veiligheid in Maastricht de hiernavolgende stedelijke missie centraal:

Wij streven naar een zo veilig mogelijk Maastricht in 2022. Een stad waar criminaliteit, misdaad en overlast zo weinig mogelijk voorkomen en waar inwoners, ondernemers en bezoekers vanuit een zo veilig mogelijk gevoel kunnen wonen, werken en verblijven.

Wij bouwen voort op onze ingezette aanpak maar richten ons hierbij meer dan voorheen op de belevingswereld van onze inwoners. Samen met deze inwoners en met betrokken partners werken wij thema- en gebiedsgericht aan een herkenbare en zichtbare verbetering van de veiligheid in buurt en straat. Wij brengen veiligheid terug naar de buurt.

Van de missie zijn drie hoofddoelstellingen afgeleid die in de periode 2019 tot en met 2022 centraal staan. Het betreft:

I. Het verbeteren van de objectieve (geregistreerde) veiligheid.

Dit betreft de bij de politie bekende (geregistreerde) feiten: criminaliteit die daadwerkelijk gepleegd is, overlast die daadwerkelijk is gemeld.

II. Het verhogen van de veiligheidsgevoelens (subjectieve veiligheid).

Het is belangrijk dat inwoners zich veilig voelen.

III. Opgavegericht werken aan veiligheid.

Naast een integrale benadering van vraagstukken die duidelijk tot het veiligheidsdomein behoren (bijvoorbeeld ondermijning), wordt vanuit veiligheid een opgavegerichte bijdrage geleverd aan maatschappelijke thema's in stad en buurt. Hierbij wordt waar mogelijk aangesloten bij de organisatiebrede ontwikkeling van waaruit de gemeente inzet op een gezamenlijke focus op maatschappelijk resultaat. Veiligheid is hierbij één van de centrale thema's, samen met bijvoorbeeld armoede, zorg en de kwaliteit van de openbare ruimte.

Indicatoren.

De uitvoeringsstand van bovenvermelde hoofddoelstellingen wordt als algemene graadmeter gebruikt bij het beoordelen of wij in het nastreven van deze missie op de goede weg zijn. De navolgende indicatoren zijn hierbij bepalend:

**Algemene doelstelling objectieve (geregistreerde) veiligheid 2022**

In 2017 is het totale slachtofferschap van de inwoners van Maastricht van de delicten vallend onder objectieve veiligheid trendmatig gedaald tot 55,9%. In de periode 2019-2022 continueren wij deze trend door elk jaar een verdere daling van dit slachtofferschap te realiseren.

Algemene doelstelling subjectieve veiligheid (veiligheidsgevoelens) 2022

In 2022 is het percentage inwoners van Maastricht dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt gelijk aan dan wel lager dan 23 % (2017: 26%). In 2022 is het Maastrichtse rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt gelijk aan dan wel hoger dan een 7,3 (2017: 6,9).

Algemene doelstelling opgavegericht werken aan veiligheid 2022

In 2022 werkt de gemeente met een integrale werkwijze, vanuit één organisatie en met één (integraal) aanspreekpunt aan de veiligheid en de veiligheidsbeleving in een aantal (pilot)buurten, door als één gemeente te opereren. Daarbij wordt “veiligheid” actief meegenomen in een netwerk van partijen en is veiligheid dichterbij tegen de belevingswereld van de inwoners aan georganiseerd. Fysiek contact in en met de buurt is hierbij cruciaal. Wij meten deze doelstelling aan de hand van “het oordeel van de inwoners over het functioneren van de gemeente met betrekking tot de aanpak van leefbaarheid en veiligheid”. Het percentage inwoners dat hierover tevreden is, is gelijk aan dan wel hoger dan 35% (2017: 31 %, IVM).

4. Argumenten.

Vanuit de integrale veiligheidsanalyse is geconcludeerd dat overlast, veelvoorkomende criminaliteit en ondermijning een bedreiging vormen voor de leefbaarheid in bepaalde buurten van Maastricht. Een disbalans op deze thema's heeft invloed op de sociale cohesie in de buurt, zeker in de huidige complexe maatschappij. Als in een buurt sprake is van toenemende overlast door intimiderende personen of doordat (ondermijnende) criminelen steeds meer grip krijgen op de buurt, dan leidt dit tot normvervaging. Inwoners weten niet meer wat ze van elkaar kunnen verwachten. En er is geen gedeelde consensus over de geldende normen en waarden in de buurt. De collectieve weerbaarheid van inwoners neemt af en daarmee de informele sociale controle die noodzakelijk is voor het



zelfcontrolerend vermogen van de buurt en het tegengaan van vervuiling en verloedering. Onveiligheidsgevoelens nemen toe en kwetsbare personen lopen een verhoogd risico misbruikt te worden door criminelen.

Vanuit deze constatering is dé uitdaging voor de komende periode om enerzijds de ingezette aanpak van veiligheidsthema's stevig voort te zetten en anderzijds veiligheid meer te integreren in een brede, opgavegerichte aanpak, waarbij de gemeente als één overheid aanwezig is in een buurt. Hierdoor wordt het draagvlak van en de betrokkenheid bij de veiligheidsaanpak versterkt waardoor deze in stad, buurt en straat voor onze inwoners zichtbaar, herkenbaar en voelbaar wordt.

*De **kerntaak van het programma Veiligheid** is dan ook met name het organiseren van de samenwerking die nodig is voor een veilige stad waar eenieder zich veilig kan voelen. Die samenwerking wordt georganiseerd en opgezocht tussen beleidsdomeinen en uitvoerende diensten (intern), tussen en met professionele en maatschappelijke partners en – niet geheel onbelangrijk – met burgers en ondernemers in de buurt.*

De komende jaren gaan we hierbij focussen op de navolgende **prioritaire thema's**

- **EEN CENTRALE FOCUS OP DE AANPAK VAN ONDERMIJNENDE CRIMINALITEIT**
- **HET VOORTZETTEN VAN DE AANPAK VAN VEEL VOORKOMENDE CRIMINALITEIT**
- **EEN SAMENHANGENDE AANPAK VAN VEILIGHEIDSGERELATEERDE OVERLAST**
Zowel vanuit een repressieve inzet (waaronder handhaving van de openbare orde) als preventieve maatregelen en met betrokkenheid van andere (interne) domeinen, inwoners en professionele en maatschappelijke partners.
- **VOORTDURENDE AANDACHT VOOR VEILIGHEIDSBELEVING ALS RODE DRAAD.**



Dit doen we informatie gestuurd: voor het werken aan veiligheid is een goede informatiepositie essentieel. Vanuit deze informatiepositie zetten we in op de verdere verbetering van onze “intelligence”, waarbij we de beschikbare informatie bij elkaar brengen, analyseren en van daaruit als onderbouwing van een slagvaardige en integrale aanpak gebruiken.

Bij het werken aan veiligheid in de stad en buurt is de maatschappelijke opgave leidend. Dit leidt tot een herkenbare, zichtbare en gedeelde benadering van veiligheidsvraagstukken en tot meer realisatiekracht bij de aanpak van onveiligheid. Een robuuste aanpak in samenhang met het sociale (lokale zorg, sociaal beleid) en fysieke domein (omgevingsgericht), een sterk Veiligheidshuis en een geborgde inzet van partners.

Opgavegericht werken, themagericht en/of gebiedsgericht, vanuit de beleefde overlast en veiligheid (burgergericht) vergt solide verbindingen: niet alleen tussen politie en gemeentelijk toezicht (vóór de voordeur), maar ook tussen zorg en veiligheid (achter de voordeur) en met partners in de fysieke omgeving.

De prioritaire thema's zijn in het bijgevoegde Meerjarenprogramma nader uitgewerkt. Per thema zijn de uitwerkingslijnen aangegeven waarlangs in de periode 2019-2022 de nadere uitwerking, afstemming en concrete uitvoering plaats vindt. In bijlage II zijn deze herleid tot een uitvoeringsagenda voor de komende twee jaar (2019-2020). Hierbij is tevens een overzicht opgenomen van de taken en werkzaamheden die elk jaar (vanuit wettelijke taken en afgeleide bevoegdheden) regulier plaatsvinden.

Tot slot dient een belangrijk uitgangspunt niet onvermeld te blijven: communicatie. Naast communicatie over de inhoud van dit meerjarenprogramma (onder andere vanuit een “publieksversie” en een digitale versie), is communicatie ook bij het inhoudelijk werken aan veiligheid (of dit nu op stedelijk, buurt- of straatniveau is) van belang. Niet alleen communicatie tussen de veelheid aan betrokken (in- en externe) partners, maar ook en vooral met stad en buurt. Van belang is hierbij aan te sluiten op de leef- en belevingswereld van inwoners, inspelend op voor hen relevante thema's.



5. Alternatieven.

N.v.t.

6. Financiën.

De uitvoering van dit Meerjarenprogramma vindt plaats binnen de kaders en budgetten van de reguliere begroting.

De in de begroting 2019 voor het Programma Veiligheid toegekende aanvullende middelen maken onderdeel uit van dit nieuwe meerjarenbeleid veiligheid. Het betreft middelen in het kader van:

- de aanpak ondermijning;
- het uitdragen van veiligheidscijfers;
- veiligheidsmaatregelen evenementen;
- de opstelling van maatregelen voor veilig uitgaan en tolerant gedrag;
- de aanpak radicalisering, personen met verward gedrag, families met meervoudige problematiek, drugsoverlast en kwetsbare jeugd.

Verder zijn in de begroting 2019 middelen gereserveerd in afwachting van een nader raadsbesluit. Het betreft 'tegengaan drugsoverlast, criminaliteit en ondermijning'. Inmiddels is een raadsvoorstel in procedure (Raadsvoorstel 'Tegengaan drugsoverlast, criminaliteit en ondermijning', raad 12 februari 2019). In het MJP is vooruitlopend op besluitvorming over dit raadsvoorstel reeds rekening gehouden met deze aanpak.

Tot slot zijn vanuit dit Meerjarenprogramma naar verwachting investeringen noodzakelijk in relatie tot de doorontwikkeling van het Maastrichts Informatieknooppunt (MIK)/Intelligence: we willen onze informatiepositie veiligheid verder versterken. Hiervoor zijn naar verwachting aanvullende tools nodig. Vanuit het gemeentelijke project 2019-45 "Onderzoeksopdracht Strategiebepaling Managementinformatie" wordt in 2019 door de teams Business Intelligence, Veiligheid en team Frontoffice (advisering over informatie- en gegevensmanagement) op basis van onderzoek een visie uitgewerkt hoe deze kwaliteitsslag doorgevoerd kan worden. Vanuit deze visie kan de '(MIK/intelligence-opgave)' concreter worden geformuleerd. Daar waar hiervoor investeringsmiddelen noodzakelijk zijn, worden deze middelen afzonderlijke voorstellen aan de raad voorgelegd.



7. Vervolg.

Het Meerjarenprogramma bevat in bijlage II voor de komende twee jaar (2019-2020) een uitvoeringsagenda. Na dat de raad dit MJP heeft vastgesteld, wordt conform deze agenda het beleidsprogramma uitgevoerd. Na een tussentijdse evaluatie (eind 2020, zie hierna) wordt aansluitend de uitvoeringsagenda voor de periode 2021-2022 opgesteld.

Wij doen dit vanuit een permanent proces van afstemming tussen interne en externe partners (personen, organisaties, inwoners, professionals bestuurders, regio's enzovoorts) en sluiten hierbij zoveel mogelijk aan bij de één-overheidsbenadering van gebieden en thema's.

Wij weten dat veiligheid een dynamisch werkterrein is. Deze dynamiek kan het nodig maken om (tijdelijk) van onze veiligheidsagenda af te wijken om een acuut en niet voorzien veiligheidsvraagstuk met partners aan te pakken. De beslissing hiertoe neemt altijd de lokale driehoek.

Ook kan deze dynamiek botsen met de vierjaarlijkse ambities, doelen en prioriteiten. Daarom evalueren wij de stand van zaken van onze uitvoering na twee jaar, op de helft van deze beleidsperiode. Als uit deze evaluatie blijkt dat de veiligheidskoers van de stad, qua benadering of thematiek, om een andere richting vraagt, dan worden gemeenteraad en college van burgemeester & wethouders hierover besluitvormend in positie gebracht. Mochten eerder signalen aanwezig zijn die om bijstelling vragen en die niet op deze evaluatie kunnen wachten, dan reageren wij hierop met voorstellen op maat.

De effecten die aan onze missie zijn verbonden (objectieve en subjectieve indicatoren) en de resultaten van onze aanpak meten wij continu. Wij brengen hier op geregelde tijden bestuurlijk verslag van uit. Wij doen dit vanuit ons Maastrichts Informatieknooppunt en rapporteren via de P en C-cyclus aan college en raad over de stand van zaken en elk kwartaal via een daartoe opgestelde rapportage aan de lokale driehoek.

8. Participatie

Evenals de integrale veiligheidsanalyse is ook dit Meerjarenprogramma tot stand gekomen vanuit een uitgebreide afstemming met in- en externe partners, zowel vanuit de veiligheidsketen als het maatschappelijk middenveld. Input en bijdragen zijn onder andere ontvangen vanuit het sociale domein (o.a. zorg, onderwijs, jeugd, veilige buurtenaanpak) en het fysieke domein (ruimte, wonen, mobiliteit, stadsbeheer), de politie, het OM, het Veiligheidshuis, Handhaven Openbare Ruimte en



WABO, de Brandweer, de Maastrichtse woningcorporaties en vertegenwoordigers van hun huurdersbelangenverenigingen.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

R.E.C. Kleijnen

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake.

Raadsvoorstel



Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 29-01-2019., organisatieonderdeel
Veiligheid en Leefbaarheid, no. 2019-02906;

gelet op artikel 38b lid 1 Politiewet 2012;

BESLUIT:

het Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2019-2022 vast te stellen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 19 maart
2019

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit